

III. НАЦІОНАЛЬНИЙ ТУРПРОДУКТ ТА ТУРБІЗНЕС В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО ЄВРО-2012

УДК 911.3

Смирнов І.Г.

ГОТЕЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ В ХОДІ ПІДГОТОВКИ ДО ЧЕМПІОНАТУ ЄВРОПИ З ФУТБОЛУ ЄВРО-2012

Розкрито проблеми та перспективи розвитку готельного господарства України в ході підготовки до Чемпіонату Європи з футболу Євро – 2012. Визначено сутність готельного господарства та основні особливості його функціонування. Виконано аналіз сучасного стану готельної бази в Україні.

Represented problems and perspectives of Ukraine's hotel industry development considering its preparations to European soccer championship "EURO – 2012". Shown hotel industry's essence and peculiarities. Analyzed modern condition of hotel industry in Ukraine.

Постановка наукової проблеми. Готельне господарство, як одна з основних складових туристичної індустрії, є високоприбутковою галуззю економіки України, що динамічно розвивається. Готельний сервіс містить у собі цілий комплекс послуг для туристів і є ключовим чинником, що визначає перспективи розвитку туризму в Україні. В умовах зростаючої конкуренції серед підприємств туристичної індустрії, зокрема готельних комплексів, однією з головних проблем стає покращення якості туристичного продукту та надання його в необхідній кількості. Формування привабливого національного туристичного продукту має також стати першочерговим завданням держави.

Особливістю готельного бізнесу в Україні є орієнтація на європейські сервісні стандарти і поступовий перехід до них. І як кожний бізнес - готельний бізнес прагне до збільшення доходу і шукає інструменти та ефективні шляхи для досягнення бажаного фінансового результату. Однак, незважаючи на те, що готельні послуги більш, ніж затребувані, і щороку з'являються десятки нових готелів і готельних комплексів, попит усе ще перевищує пропозицію. Відтак знаковою подією в розвитку готельного господарства України стане проведення фінальної частини Чемпіонату з футболу Євро-2012 спільно з Республікою Польща.

Упродовж наступних декількох років підготовка до проведення фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 р. з футболу є одним з першочергових завдань Державної служби туризму і курортів Міністерства культури і туризму. В цьому полягає актуальність даного дослідження, оскільки належна організація та проведення чемпіонату позитивно вплине як на міжнародний імідж України, так і на економічну ситуацію в державі в цілому, зокрема на наповнення бюджетів усіх рівнів, створення робочих місць тощо.

Літературні джерела та публікації з теми статті охоплюють, в першу чергу, державні документи [1; 2] та відповідні інтернет-сайти [6 - 11], а

також розробки українських вчених (у т. ч. автора) з проблем розвитку готельної сфери як важливого складника туристичної індустрії [3; 4; 5].

Тому *метою* даної роботи є розгляд і вивчення проблем існування готельного господарства України, а також намагання розв'язати їх з найбільшою вигідністю і корисністю для покращення ситуації у туристичній індустрії. Розвиток ринкових відносин викликає появу нових завдань в готельному господарстві України, що веде до необхідності удосконалення якості обслуговування, розширення та реконструкції приміщень, запровадження новітніх технологій і т.д. У відповідності до поставленої мети в даному дослідженні вирішуються наступні задачі:

- визначення сутності готельного господарства та основних особливостей його функціонування;
- аналіз сучасного стану готелів в Україні;
- виявлення проблем та перспектив розвитку готельної інфраструктури у зв'язку з майбутнім проведенням Євро-2012.

Виклад основного матеріалу. Індустрія гостинності в Україні - це сфера економіки, яка сьогодні динамічно розвивається. Високий рівень розвитку готельної сфери веде до оживлення всіх соціально-економічних контактів та зв'язків країни, посилює економічний потенціал регіонів та піднімає рейтинг країни у світі. Євро-2012 - це шанс заявити про Україну як про яскраву туристичну державу з величезним потенціалом, шанс для розвитку всієї туристичної інфраструктури з новим високим рівнем якості послуг.

Аналіз сучасного стану готельної індустрії України. Швидкий темп інтеграції до європейського суспільства пояснюється зручним географічним положенням України та не менш швидким зростанням українського бізнесу, що також активізує приїзд до нашої країни бізнесменів та ділових людей з різних куточків світу. Тому саме зараз стає актуальним питання відновлення та приведення готельного господарства країни до європейських стандартів. Для будь-якої держави необхідно мати належний рівень розвитку готельного господарства, адже він сприяє поглибленню усіх суспільно-політичних контактів та зв'язків, посилює економічний потенціал регіонів, піднімає рейтинг держави у світовому співтоваристві і, навпаки, нестача готелів гальмує всі ці процеси.

У своєму становленні готельний ринок України зіткнувся з рядом проблем. Однією з них є слабкість внутрішньої конкуренції, що пояснюється відсутністю вільних засобів і високими податковими ставками, через що складно забезпечити економічну стабільність, максимізувати прибутки, підвищити конкурентоспроможність підприємств індустрії гостинності на ринку готельних послуг та залучити могутні міжнародні готельні мережі. Показник конкурентоспроможності готельних послуг визначається співвідношенням рівня цін і якості послуг. Законодавчо-правова база не відповідає вимогам сьогодення, немає інструкцій та інших нормативних документів, які були б логічно взаємопов'язані і не суперечили один одному.

Також слід відзначити відсутність необхідної інфраструктури, відповідних сервісних умов, що, в свою чергу, позначається на рівні якості об-

слуговування туристів. Стан сфери послуг не відповідає потенційним можливостям держави, в той час як вона має все для розвитку туристичної інфраструктури: природні умови, історико-культурні, трудові та матеріальні ресурси.

Наразі кількість готелів в Україні порівняно з провідними туристичними країнами світу незначна. Базу розміщення станом на 01.01.2009 складають 1269 підприємств готельного господарства (юридичні особи) та 2144 суб'єкти підприємницької діяльності (фізичні особи), що надають послуги розміщення.

З них пройшли сертифікацію 1576 підприємств готельного господарства, зокрема:

- 8 готелів - 5*; серед них: «Прем'єр Палас», «Хаятт Рідженсі Київ», «Інтерконтиненталь», «Опера» (м. Київ); готелі «Україна» та «San Ray» (м. Дніпропетровськ); «Донбас-Палас» (м. Донецьк); «Отрада» (м. Одеса).

- 44 готелі - 4*;
- 128 готелів - 3*;
- 63 готелі - 2*;
- 73 готелі - 1*.

Інші заклади розміщення отримали сертифікат за вимогами безпеки.

В Україні підприємства готельного господарства здебільшого розташовані в м. Київ (9,2% від загальної кількості), Львівській (8,7%), Дніпропетровській (8,4%) областях та Автономній Республіці Крим (6,3%). Це пов'язано з високим рівнем їх господарського розвитку, наявністю потужних туристичних потоків, туристичних центрів та курортних зон.

Рис. 1. Кількість готелів Києва

Станом на 2009 р., згідно з офіційними даними, у Києві функціонувало 122 заклади готельного господарства, в яких налічується 9 тис 203 номери сумарною місткістю 18 тис 400 місць. В їх числі - 25 великих готелів (потужністю понад 100 номерів), 56 малих готелів (до 100 номерів) та решта закладів розміщення (рис. 1). Це забезпечує проживання в рік близько 1 млн. чол., третина з яких - іноземні громадяни.

У столиці ведеться будівництво 35 готелів, які планується відкрити до 2011 р. Про це йдеться у повідомленні Київської міської державної адміністрації, розміщеному на офіційному веб-порталі міської влади. З 35 об'єктів готельного господарства, що запропоновано спорудити, 6 - п'ятизіркових готелів, 10 - чотирьох-зіркових та 17 готелів категорії "дві" та "три" зірки. Зокрема, у 2009 році було передбачено відкрити 7 готельних комплексів, серед них - п'ятизірковий готельно-офісний комплекс "Хілтон" на 257 номерів та 94 апартаменти (на жаль через кризу цього не сталося). У 2010-2011 роках заплановано відкрити ще 17 готельних комплексів різних рівнів. Будівництво готелів, орієнтовна вартість яких становить 2,9 млрд. грн., здійснюватиметься за рахунок інвестиційних коштів.

Середньорічна завантаженість готелів становить близько 58%, а в центральній частині міста - 75-80%. Зараз висловлюється немало побоювань, що після закінчення Євро новозбудовані 5-зіркові готелі стануть не потрібні. Але правильною є думка, що готелі не будують під Євро, а в Україні об'єктивно бракує якісних готельних послуг. І проблема не лише у відсутності самих готелів, а й у відсутності персоналу з відповідними вишколом.

Середньорічна завантаженість номерного фонду за регіонами становить:

Київська область - 0,38; Дніпропетровська обл. - 0,27; Донецька обл. - 0,23; Львівська обл. - 0,21; Одеська обл. - 0,27; Харківська обл. - 0,32.

Однією з головних проблем розвитку готельного господарства України є створення сприятливого інвестиційного клімату та пошук джерел фінансування для будівництва нових і реконструкції вже діючих підприємств. Представники іноземного капіталу в цілому оцінюють український ринок готельного бізнесу як складний, але перспективний для інвесторів і більше уваги приділяють можливості реалізації проектів в регіонах країни. При цьому найцікавіші в плані реалізації проектів великі міста (Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Одеса) і Крим. Якщо раніше великі світові мережі не звертали на Україну належної уваги, вважаючи за краще вкладати гроші в будівництво готелів на території Туреччини і Єгипту, то тепер ситуація змінилася. На думку експертів, це підштовхне інші готельні мережі до активнішої роботи в Україні.

Проведений аналіз свідчить про активізацію інвесторів в готельному сегменті комерційної нерухомості, а це в першу чергу стосується саме готельного ринку України. Таким змінам сприяє цілий ряд причин, серед яких можна виділити: нездатність існуючих готелів задовольнити існуючий попит; стабільне збільшення попиту на апартаменти світового рівня; насичення сегментів ринку нерухомості з мінімальним терміном окупності; збільшення капіталу інвестиційних компаній; відносна стабільність української економіки; зміни в зовнішній політиці; вихід ЄС на межі України і поступова інтеграція держави в європейське і світове співтовариство; поліпшення інвестиційного і бізнес-клімату усередині України; поступове

зростання бізнес-активності в країні; збільшення частоти ділових візитів з-за кордону; зростання туристичної привабливості України.

За даними Держкомстату обсяг прямих іноземних інвестицій у розвиток діяльності готелів та інших місць для тимчасового проживання становив у 2008 р. 183,0 млн. дол. США, що склало 0,9% від загального обсягу прямих інвестицій в економіку України (основні країни-інвестори: Кіпр - 39,4 млн. дол. США; Російська Федерація - 35,8 млн.; Швейцарія - 28,9 млн.; США - 16,6 млн.; Великобританія - 15,0 млн.; Латвія - 11,9 млн.; Казахстан - 10,5 млн.; Австрія - 8,5 млн.). За останні роки в Україні спостерігається позитивна тенденція до стабільного збільшення інвестиційних надходжень до сфери готельного господарства. Як результат - на теренах України функціонують та радо зустрічають гостей всесвітньо відомі готельні мережі, «Intercontinental Hotel Group», «Хаятт Рідженсі Київ» та «Редісон САС», а ще низка готелів перебувають на стадії будівництва, зокрема «Holliday Inn», «Hilton», «Геленджик Інн».

Таким чином, готельний бізнес в Україні перспективний як мінімум за чотирма причинами:

По-перше, в країні, що поступово виходить з кризи спостерігається підвищення ділової активності, що неминуче викликає збільшення об'ємів так званого "ділового туризму", причому не тільки внутрішнього, але і в'їзного. По-друге, як показує світова практика, підвищення доходів населення приводить до того, що люди все більше подорожують, а значить, зупиняються в готелях. По-третє, Україна, що заявила про свою інтеграцію в європейські структури, поступово стає для європейців привабливішою (враховуючи Євро-2012). По-четверте, очікується зниження і уніфікація готельного збору, тобто обов'язкові платежі для готелів зменшаться.

Отже, український готельний ринок має великі перспективи і є одним з найперспективніших в Східній Європі, але при цьому потенціал розвитку готельного бізнесу в Україні та кількість наявних готелів є недостатньою для країни з високою інвестиційною привабливістю, багатими рекреаційно-відпочинковими та історико-культурними ресурсами і обширними туристичними можливостями.

Проблеми та перспективи розвитку готельного господарства у світлі підготовки до Євро-2012. Український готельний ринок пожвавився після перемоги України й Польщі у тендері на право проведення Чемпіонату Європи з футболу-2012. У березні 2008 року інспектори УЄФА перевірили готовність країни до фінальної частини чемпіонату, попутно підвищивши вимоги до кількості готелів вищого класу - чотири і п'ять зірок - майже у три рази. Більшість перевірених готелів відповідають європейським стандартам, деякі з них перебувають на стадії капітального ремонту та модернізуються і будуть повністю готові прийняти вболівальників та просто туристів у 2012 р.

У всіх містах, що прийматимуть чемпіонат, ведеться підготовка інфраструктури розміщення до проведення фінальної частини Євро-2012 відповідно до наступних цільових груп: УЄФА і партнери, команди, мас-

медіа, вболівальники. Для забезпечення потреб вищезгаданих груп, окрім готелів, що діють, проєктованих і таких, що будуються, адміністрації приймаючих міст готують інвестиційні пакети, що включають земельні ділянки і відповідні дозволи для будівництва готелів різної категорії.

Слід також відзначити, що частково питання підготовки належної готельної інфраструктури вирішене в Державній цільовій програмі підготовки і проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.08 за № 107. Більше 21,3% (26859,3 млн. грн.) обсягу фінансування згідно Державної цільової програми з підготовки до проведення Євро-2012 передбачено на забезпечення умов розміщення в містах, що прийматимуть чемпіонат. Для успішного проведення фінальної частини Чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні заплановано провести за рахунок інвестиційних коштів такі заходи:

- реконструкцію 96 готелів в приймаючих регіонах на загальну суму 2 943,06 млн. грн.;
- переоснащення 51 готелю, що діє, на загальну суму 650,1 млн. грн.;
- будівництво 90 нових готелів на загальну суму 22 657,04 млн. грн.

Особливої уваги вимагає удосконалення чинного законодавства у сфері підготовки готельної інфраструктури, а також підготовка пропозицій щодо змін до нормативно-правових актів з порушеного питання.

Таблиця 1. Вимоги УЄФА до готельної інфраструктури в містах України (крім Києва).

Регіон	Кількість номерів у готелях категорії		
	5*	4*	3*
Дніпропетровськ	1530	1330	180
Донецьк	2330		180
Львів	1530	1330	180
Одеса	1725	1330	180
Харків	1970	1330	180

Згідно плану, затвердженому мером Києва Л. Черновецьким, восени 2008 р. проведено інспекційний візит експертів УЄФА з презентацією Києва у ході оглядової екскурсії столицею. Головною метою візиту експертів була перевірка стану готельного господарства Києва і його готовності до прийому як офіційних гостей, так і уболівальників з різних країн світу. Делегати оглянули низку готелів: "Дніпро", "Президент-готель", "Русь", "Либідь", "Опера" та Будинок артистів цирку. Головний експерт УЄФА з розміщення Петсі Третован у цілому високо оцінила нинішній рівень підготовки готельного господарства Києва до проведення фінального турніру Євро-2012, але одночасно оголосила вимоги УЄФА до готельної інфраструктури в регіонах України (табл. 1). Зокрема вимоги УЄФА до готельної інфраструктури для окремих категорій осіб такі:

1. Штаб-квартири, категорія 5*: 2 готелі (штаб-квартира у місті проведення матчу відкриття і штаб-квартира у місті проведення фіналу); 190 стандартних двомісних номерів; 38 люкс - апартаментів; 2 президентські люкс-апартаменти (всі кімнати повинні бути просторими, з кондиціонуванням повітря, мати міні-бар, плазмовий телевізор, прасувальний прес, фен, підключення до мережі Інтернет та ін.); готелі міні - штаб-квартири, категорія 5*.
2. У кожному іншому місті, де проводитимуться матчі: 63 стандартних двомісних номерів; 15 люкс - апартаментів; 2 президентські люкс-апартаменти.
3. Базові табори команд, готелі, категорія 5* - на відстані не більше 20 хвилин їзди до тренувальних об'єктів. Їхня зона розміщення: 55 стандартних двомісних номерів; 5 напівлюкс-апартаментів; 5 люкс-апартаментів для керівників.
4. Готелі трансферу команд: категорія 5* (на відстані 30 хвилин їзди на авто від стадіону); вимоги практично ті самі, що і для базового табору команди.
5. Базові табори суддів, категорія 5*: готель має бути розташований недалеко від міста проведення фіналів, у тихому місці та забезпечувати високий рівень конфіденційності: потрібно 85 стандартних двомісних номерів.
6. Готельна інфраструктура для служби допінг-контролю, категорія 4-5*: вимагається розташування недалеко від офіційної лабораторії та аеропорту, що забезпечить швидкий переїзд до місць проведення матчів: потрібно 19 стандартних двомісних номерів; 1 апартамент.
7. Готельна інфраструктура для групи організації трансляцій, групи продакшн та технічної підтримки на місці події, основної групи Міжнародного центру мовлення, представників організації телерадіомовлення Міжнародного центру мовлення: потрібний 3-4* готель/або умебльовані апартаменти підвищеного рівня комфорту.

Для всіх груп повинен бути наявний доступ до мережі Інтернет. Крім того слід забезпечити додаткові місця в готелях, зокрема для спонсорів та корпоративних VIP - клієнтів – 5*; ЗМІ, постачальників - 3-4*; служби безпеки - 2-3*.

Міжнародний досвід щодо забезпечення чисельності працівників готельного сервісу передбачає, що на 10 готельних номерів повинно бути: в готелі категорії 1 * - 4 і більше; в готелі категорії 2* - 6 і більше; в готелі категорії 3* - 8 і більше; в готелі категорії 4* - 12 і більше; в готелі категорії 5* - 20 і більше. Загалом, за вимогами УЄФА, готельний фонд Києва має налічувати 23 4-5-зіркових готелів на 2,815 тис. номерів; 2- та 3-зіркових готелів на 3 тис. номерів та інших закладів розміщення на загальну кількість 200 тис. місць. На засіданні столичної містобудівної ради архітектори розкритикували запропоновану схему розміщення готелів у Києві, розроблену на період до 2020 р., замовником якої є ГУ земельних ресурсів КМДА. За думкою архітекторів, згідно з нормами УЄФА, що стосуються підготов-

ки до Євро-2012, в Києві повинно бути 200 тис. готельних місць, з яких на сьогодні є тільки 18,4 тис. Деякі з присутніх членів містобудівної ради висловилися щодо того, що багато існуючих готелів за останній час перетворилися на торгово-розважальні комплекси, а також сказали про те, що Євро-2012, в першу чергу, повинно бути використане на користь самому Києву. Зокрема, це стосується 3-зіркових готелів, які слід будувати з метою подальшої передачі під студентські гуртожитки.

22 жовтня 2008 р. у Львові пройшла науково-практична конференція «Індустрія гостинності України та Польщі: разом готуємось до Євро-2012», яка відбулась в рамках конгресу «Індустрія гостинності» на IX Міжнародній виставці-ярмарку «ТурЕКСПО-2008». До участі в конференції був запрошений директор департаменту «Євро 2012» О. Засадний, який під час відкриття конференції зазначив, що туристична інфраструктура Львова почала розвиватися швидкими темпами, що Євро-2012 дав потужний поштовх для розвитку туристичної галузі міста загалом та готельної сфери зокрема, але цей процес наразі знаходиться на початковій стадії, тому готельна сфера потребує підтримки з боку міста. Для цього необхідно розробити план розвитку готельної та туристичної сфер в місті на наступні 15-20 років. А вже підготовка до Євро-2012 повинна стати гармонійною частиною загальної концепції розвитку туризму в місті.

Під час конференції обговорювалось питання необхідності моніторингу «зірковості» львівських готелів. Відтак, Національне агентство з підготовки до Євро-2012 планує здійснити анкетування усіх діючих готелів з метою перевірки їх на відповідність задекларованому зірковому рівню відповідно до вимог як національного стандарту, так і УЄФА. Це пояснюється тим, що не всі діючі готелі відповідають тим зірковим категоріям, які їм присвоєно. З 1 квітня 2009 р. введені нові державні будівельні норми, що впливатиме на покращення готельних умов і відповідно якості послуг.

В свою чергу представник польської сторони А. Богуцький (заступник голови правління, національний координатор з питань інфраструктури спілки «Польща – 2012»), заявив, що підвищення стандартів якості готельних послуг є досить важливим, адже досвід попередніх чемпіонатів засвідчив, що 80% вболівальників, які приїжджають на матч, через деякий час повертаються до міста на відпочинок з друзями, якщо їхні смаки задоволено. Станом на 2008 р. у Львові діяло 36 готелів різної категорійності. Відповідно до Генерального плану до 2012 року 50 готелів функціонуватимуть у Львові та ще 33 - в туристично-розвинених районах області. Усі вони будуть задіяні до Євро-2012.

Львів, згідно з найновішими даними Європейської футбольної асоціації, має найменше претензій щодо готельного господарства, рівень та перспективи розвитку якого оцінюються як одні з найкращих в Україні. Львів став єдиним українським містом, який перебуває поза червоною (найвищою) зоною ризику в плані підготовки готельної інфраструктури. Львів також є єдиним з українських міст, аеропорт якого повністю відповідатиме вимогам УЄФА після реалізації усіх планів з його розвитку. Окрім Львова

таким нормам відповідатимуть також Варшава, Гданськ, Познань, Хожув і Краків.

З врахуванням важливого соціально-економічного і культурно-історичного значення проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 року була підписана угода про партнерство і співробітництво з ТОВ «Комплекс» на території Харківщини, відповідно до Указів Президента України і рішень Кабінету Міністрів України. Угодою передбачається будівництво в м. Ізюм, на півдорозі між м. Донецьком і м. Харковом, сучасного готелю (100 номерів - чотирьохзіркових, 50 номерів - п'ятизіркових) з відповідною інфраструктурою - готельною, спортивною, футбольною. Крім того, будуть споруджені автостоянка і комплекс для обслуговування туристів і автотуристів. Все це робиться за для того, щоб туристи відчули комфорт і безпеку під час поїздок на матчі Євро-2012 в Донецьку і Харкові. Будівництво готелю також поліпшить туристичну і готельну інфраструктуру Харківщини в контексті підготовки області до проведення матчів європейської першості 2012 р.

Таким чином, при підготовці проведення чемпіонату з футболу Євро-2012 основну увагу буде приділено комплексному розвитку нових та вже існуючих туристичних зон як у контексті потреб Євро-2012, так і в площині загального розвитку туристичного ринку України. Відтак, окрім покращення нормативно-правового поля туристичної індустрії, виконання вже прийнятих нормативно-правових актів, планується розробка низки нових екскурсійних проектів футбольної тематики; проведення інвентаризації наявної бази для розміщення учасників чемпіонату з футболу, а також гостей і туристів; проведення загальнонаціональної інвестиційної конференції з питань розвитку туристичної інфраструктури до 2012 р.

Висновки та пропозиції. В умовах ринкових відносин туризм є однією з динамічних галузей економіки, що розвивається швидкими темпами. Особливе місце в галузі туризму займає готельний бізнес. Досвід країн з розвиненою економікою переконливо доводить, що готельний бізнес є одним з найбільш рентабельних видів підприємницької діяльності. Сучасне готельне підприємство надає споживачам не тільки послуги проживання й харчування, але й широкий спектр послуг транспорту, зв'язку, розваг, екскурсійне обслуговування, медичні, спортивні послуги, послуги салонів краси тощо. Фактично готельні підприємства в структурі індустрії туризму виконують ключові функції, оскільки формують і пропонують споживачам комплексний готельний продукт, у формуванні й просуванні якого беруть участь всі сектори й елементи індустрії туризму. Пошук кращих управлінських рішень, удосконалення якості змушує керівників готельних підприємств звертатися до проблеми аналізу якості, забезпечувати високий рівень комфорту, щоб задовольняти найрізноманітніші побутові, господарські й культурні запити гостей. При чому з кожним роком запити й вимоги до якості послуг підвищуються. І чим вища культура і якість обслуговування гостей, тим вищий імідж готелю, тим привабливішим є готельне підприємство для клієнтів.

На жаль, зараз готельне господарство України розвивається недостатньо швидкими темпами, що пов'язано низкою проблем, серед яких: економічна криза; недоліки в роботі фінансово-банківської системи; обмежена платоспроможність населення; недосконала податкова система.

Проблема якості – це проблема не лише закладу готельного господарства, а й країни в цілому, це втрачені кошти держави від туристів, які наступного разу не бажають їхати в країну, де надаються неякісні послуги. Тому для таких готелів потрібен зовнішній стимул і ефективний контроль з боку держави, зокрема стандартизація та сертифікація як ефективний засіб підвищення конкурентоспроможності, якості, безпеки готельної продукції та послуг. З метою підвищення рівня якості послуг гостинності в майбутньому необхідно також втілювати такі заходи: займатися вивченням та впровадженням передового вітчизняного та закордонного досвіду, нових форм обслуговування туристів; постійно працювати над створенням нових якісних послуг, враховуючи існуючий та прогнозний споживчий попит; запобігати випуску неякісних послуг та приділяти увагу стратегічному плануванню випуску якісної продукції; будувати нові та реконструювати діючі готельні комплекси, забезпечувати їх якісною матеріально-технічною базою та висококваліфікованими кадрами.

З проведенням Чемпіонату Європи з футболу в 2012 р. готельна індустрія України одержить можливість для подальшого розвитку. На ринок уже запланували вихід деякі міжнародні оператори. Тому можна робити висновки про значний потенціал для розвитку готельної галузі в найближчому майбутньому, що буде сприяти формуванню здорової конкуренції й забезпеченню високого рівня обслуговування. Україна викликає все більший інтерес із боку як іноземних, так і вітчизняних інвесторів. Економіка країни швидко виходить з кризи. Відповідно, з підвищенням ділової активності, зростає попит на готельну інфраструктуру певного рівня. У результаті, крім зростаючого числа бізнес-поїздок, семінарів, конференцій, що проходять на території України, розширюються також і туристичні потоки в Україну як до нової й цікавої дестинації. Із введенням безвізового режиму для громадян Європи й Америки й майбутнім проведенням Чемпіонату Європи по футболу Євро-2012, тенденція до подальшого розвитку й збільшення попиту в готельній галузі буде тільки зростати.

1. ДСТУ 4268:2003 "Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги". -К.: Держспоживстандарт України. -2004.
2. Про основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року: Указ президента України від 10.08.1999 №973/99.
3. Агафонова Л.Г., Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання/ Навчальний посібник. - К.: Знання України, 2002. - 358 с.
4. Байлик С.И. Гостиничное хозяйство. Проблемы, перспективы, сертификация/ Учебное пособие. - К.: Альтер-Пресс, 2001. - 245 с.
5. Смирнов И.Г. Логистика туризма: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2009. – 444 с.
6. <http://www.euro2012.myl.ru/news/2007-08-03-206>
7. <http://euro-2012.unian.net/ukr/detail/546>
8. <http://euro-2012.unian.net/ukr/detail/848>
9. <http://daily.lviv.com/newsid=18063>
10. <http://ua.glavred.info/archive/2008/05/26/164409-6.html>
11. <http://who-is-who.com.Ua/bookmaket/hotrest2008/1/1/1.html>